

C-392/22. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2022. június 15.

A kérdést előterjesztő bíróság:Rechtbank Den Haag, zittingsplaats 's-Hertogenbosch
(’s-Hertogenbosch-ban eljáró hágai bíróság, Hollandia)**Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:**

2022. június 15.

Felperes:

X

Alperes:Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (igazságügyi és biztonsági
államtitkár, Hollandia)**Az alapeljárás tárgya**

Az alperes nem vizsgálta meg a felperes menedékjog iránti kérelmét, mivel úgy véli, hogy azért Lengyelország felelős. A felperes vitatja ezt a határozatot, mivel attól tart, hogy a Lengyelországnak történő átadás esetén a Charta által biztosított alapvető jogokkal összeegyeztethetetlen helyzetbe kerül.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A rechtbank (bíróság, Hollandia) az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából a felperesnek a felelős tagállam részére történő átadása keretében a kölcsönös bizalom elvének terjedelmére és céljára vonatkozó kérdéseket terjeszt elő, amennyiben ebben a tagállamban – többek között *pushback* (visszaszorítás) és őrizet formájában – sérülnek a felperes és általában a harmadik országbeli állampolgárok alapvető jogai. Felmerül az a kérdés is, hogy milyen bizonyítékokkal rendelkezik a felperes, és milyen bizonyítási mérce

alkalmazandó abban az esetben, ha a felperes arra hivatkozik, hogy a dublini rendelet 3. cikkének (2) bekezdése értelmében meg kell tiltani az átadást. Végül felmerül a kérdés, hogy jelentőséggel bír-e a feltett kérdésekre adandó válasz szempontjából, hogy a felperes valószínűsíti-e, hogy nem áll rendelkezésre hatékony jogorvoslat.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

I A dublini rendeletnek¹ az Európai Unió Alapjogi Chartája² 1., 4., 18., 19. és 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3), (32) és (39) preambulumbekkezdésére tekintettel úgy kell-e értelmezni és alkalmazni a dublini rendeletet, hogy az államok közötti bizalom elve nem osztható, így az uniós jog súlyos és rendszeres megsértése, amelyet az esetlegesen felelős tagállam az átadás előtt a dublini rendelet alapján visszatérésre kötelezettnek (még) nem minősülő harmadik országbeli állampolgárokkal szemben elkövet, abszolút módon kizárja az e tagállamnak való átadást?

II Az e kérdésre adott nemleges válasz esetén: Úgy kell-e értelmezni a dublini rendeletnek az Európai Unió Alapjogi Chartája 1., 4., 18., 19. és 47. cikkével összefüggésben értelmezett 3. cikkének (2) bekezdését, hogy amennyiben az esetlegesen felelős tagállam súlyosan és rendszeresen megsérti az uniós jogot, az átadó tagállam nem indulhat ki minden további nélkül az államok közötti bizalom elvéből a dublini rendelet keretében, hanem minden kétséget el kell oszlatnia azzal kapcsolatban, hogy a kérelmező az átadását követően nem kerül az Európai Unió Alapjogi Chartájának 4. cikkével ellentétes helyzetbe, illetve valószínűsítene kell, hogy ez nem fog megtörténni?

III Milyen bizonyítékokkal támaszthatja alá a kérelmező azon érveit, hogy az átadása ellentétes a dublini rendelet 3. cikkének (2) bekezdésével, és milyen bizonyítási mércé alkalmazandó? A dublini rendelet preambulumban szereplő uniós jogi vívmányokra való utalásokra tekintettel terheli-e az átadó tagállamot együttműködési és/vagy ellenőrzési kötelezettség, illetve a harmadik országbeli állampolgárokkal szemben elkövetett súlyos és rendszeres jogsértések esetén kell-e a felelős tagállamtól arra vonatkozó egyedi biztosítékokat beszerezni, hogy az átadását követően (valóban) tiszteletben tartják a kérelmező alapvető jogait? Más választ kell-e adni erre a kérdésre, ha a kérelmezőre bizonyítási teher hárul, amennyiben a következetes és részletes nyilatkozatait nem tudja dokumentumokkal bizonyítani, miközben a nyilatkozatok jellegére tekintettel ez nem várható el?

¹ 604/2013/EU rendelet (L 180/31; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.).

² Az Európai Unió Alapjogi Chartája (HL C 2012/., 326. o.).

IV Más választ kell-e adni az előző III. pontban feltett kérdésekre, ha a kérelmező valószínűsíti, hogy nem tehet panaszt a hatóságoknál, és/vagy nem élhet jogorvoslattal a felelős tagállamban, és/vagy hogy ezek nem hatékonyak?

A hivatkozott uniós jogi és nemzetközi rendelkezések

A menekültek helyzetére vonatkozó genfi egyezmény (kihirdette: 1989. évi 15. tvr.) (a továbbiakban: Genfi Egyezmény) 1. és 33. cikke.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 1., 4., 18., 19., 47. és 51–53. cikke.

A 604/2013/EU rendelet (a továbbiakban: dublini rendelet) (3), (19), (32) és (39) preambulumbekzdése, valamint 3., 5. és 17. cikke.

A 2011/95/EU irányelv 4. cikke.

2019. március 19-i Jawo ítélet (C-163/17, EU:C:2019:218, 78–92. pont).

2017. február 16-i C. K. és társai ítélet (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, 59., 63–65., 75. és 76. pont).

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 2021. november 9-én a felperes nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be Lengyelországban. 2021. november 21-én a felperes Hollandiába utazott, és 2021. november 22-én nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be Hollandiában. 2022. február 1-jén Hollandia és Lengyelország megállapodást kötött a felelősség elismeréséről a dublini rendelet 18. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján, amelyben Lengyelország elismeri a menedéjog iránti kérelemért való felelősségét.
- 2 2022. április 20-i határozatában az alperes nem vizsgálta meg a felperes nemzetközi védelem iránti kérelmét, mert e tekintetben Lengyelországot tartja felelősnek. A felperes keresetet indított ezzel szemben. A voorzieningenrechter (ideiglenes intézkedésről határozó bíró, Hollandia) úgy határozott, hogy előzetes döntéshozatal céljából kérdéseket terjeszt a Bíróság elé, és úgy rendelkezett, hogy a felperes nem adható át Lengyelországnak, amíg nem születik döntés a keresetről. Mivel a C-614/21. sz. ügyben és a C-208/22. sz. ügyben (két olyan menedéjog iránti kérelem tárgyában folyamatban lévő hasonló ügyben, amelyért Máltát, illetve Horvátországot tekintették felelősnek) benyújtott kérelmeket visszavonták, és a Bíróságnak ezért már nem kell döntenie, a rechtbank (bíróság) újból a Bíróság elé terjesztette a korábban feltett kérdéseket.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 3 A felperes ellenzi Lengyelországnak történő átadását, mert attól tart, hogy ott sérülni fognak alapvető jogai, amint az állítása szerint már megtörtént ottani tartózkodása során. A felperes kifejti, hogy a lengyel hatóságok három alkalommal vitték ki az Unió területéről Fehéroroszországba úgynevezett „pushback” útján. A felperes saját nyilatkozataival és nem kormányzati szervezeteknek a harmadik országbeli állampolgárok és a dublini rendelet alapján Lengyelországnak átadott személyek lengyelországi helyzetéről szóló jelentéseivel támasztja alá állításait.
- 4 Az alperes kifejti, hogy a kölcsönös bizalom elve (a kérdésekben az államok közötti bizalomként szerepel) és a felelősség elismeréséről szóló megállapodás alapján abból lehet kiindulni, hogy a felperes alapvető jogait nem sértenék meg a Lengyelországnak való átadását követően. Annak veszélye sem fenyegeti a felperest, hogy „pushback” útján kiviszik Lengyelország területéről. A felperes továbbá nem támasztotta alá dokumentumokkal a Lengyelországban szerzett tapasztalataival kapcsolatos nyilatkozatait. A felperes a lengyel hatóságoknál sem tett panaszt az uniós jog állítólagos megsértése miatt, jóllehet nem nyert megállapítást, hogy ez ne lenne lehetséges. Végül nem világos, hogy a rechtbank (bírószék) mit kíván védeni az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekkel. A Bizottság feladata ugyanis, hogy kötelezettségszegési eljárást indítson Lengyelországgal szemben, ha ez a tagállam „pushback”-et alkalmaz, vagy figyelmen kívül hagyja a Bíróság határozatait.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

- 5 A rechtbank (bírószék) figyelembe veszi, hogy a dublini rendelet végrehajtása során a kölcsönös bizalom elve alkalmazandó, és abból lehet kiindulni, hogy a kérelmező az átadását követően nem kerül a Charta 4. cikkével ellentétes helyzetbe. Ha a kérelmező ennek ellenkezőjét állítja, ezt bizonyítania is kell.
- 6 A dublini rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében előírt vizsgálat az átadást követő helyzetre, különösen a felelős tagállam általi befogadásra és az e tagállamban a menekültügyi eljárás ideje alatt fennálló életkörülményekre – valamint az ott lefolytatott menekültügyi eljárás minőségére – korlátozódik, mindamellet ez magában foglalja azt is, hogy a külföldi személy adott esetben panaszt tehet, és keresetet indíthat egy nemzeti bíróság előtt.
- 7 A dublini rendelet alapján folytatott, az átadásra vonatkozó határozatokkal kapcsolatos eljárásokban a rechtbank (bírószék) egyre gyakrabban szembesül azzal a jogkérdéssel, hogy a kölcsönös bizalom elvéből kell-e kiindulni, ha különböző tagállamok területén, illetve különböző tagállamok nyilvánvalóan megsértik az alapvető jogokat. Így számos jelentés létezik *pushbackre* vonatkozóan, és megállapodásokat kötnek harmadik államokkal az Unióba való beutazás megakadályozása érdekében (*pullback* [visszahúzás]).

- 8 Ugyanakkor a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk a Genfi Egyezményt, az emberi jogok európai egyezményét (EJEE) és a Chartát. Mindazonáltal a kiutasítás vagy visszaküldés ezekben előírt tilalma, amely az EJEB véleménye szerint a menedékjogi okok esetről esetre történő vizsgálatát feltételezi, teljes mértékben elveszíti jelentőségét, amennyiben a harmadik országbeli állampolgárok számára ténylegesen lehetlenné teszik az Unió területére a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtása érdekében történő belépést.
- 9 A rechtbank (bíró) a Jawo ítéletből azt a következtetést vonja le, hogy a kölcsönös bizalom elve magában foglalja az abba vetett bizalmat, hogy a tagállamok mindenkor tiszteletben tartják az összes alapvető jogot, és biztosítják azok tiszteletben tartását minden személy tekintetében.
- 10 Mindazonáltal a *pushback* és a *pullback* sérti a dublini rendelet hatékonyságát és a kölcsönös bizalom elvét. A menedékkérők a visszaküldés kockázatával szembesülnek, és visszatartják őket attól, hogy bizonyos tagállamokban védelmet kérjenek. Ez másfelől növeli a többi tagállam menekültügyi kapacitására és befogadóképességére nehezedő nyomást.
- 11 A fent említett elv alapján a kérelmet elbíráló hatóság abból indulhat ki, hogy nem sértik meg a kérelmező alapvető jogait az átadását követően. Amennyiben azonban a kérelmező a bíróság előtt valószínűsíti, hogy a felelős tagállamban, illetve a felelős tagállam által az alapvető jogait és/vagy általában a harmadik országbeli állampolgárok alapvető jogait rendszeresen megsértik, felmerül a kérdés, hogy ebben a helyzetben abszolút módon meg kell-e tiltani az átadást, és/vagy a felelős tagállam meghatározása során minden további nélkül ki lehet indulni a kölcsönös bizalom elvéből.
- 12 A rechtbank (bíró) véleménye szerint Lengyelországban már hosszú ideje megsértik az alapvető jogokat. Erre nemcsak a külső határon, hanem a beutazást követően is sor kerül. A harmadik országbeli állampolgárokat letartóztatják és a külső határhoz szállítják, hogy kitoloncolják őket anélkül, hogy jelezhetnék, hogy menedékjogot kívánnak kérni. A rechtbank (bíró) ezzel összefüggésben többek között az Amnesty International 2022. április 11-i *public statementjére* hivatkozik. E *public statementben* az Amnesty International a lengyel hatóságok széles körben elterjedt és strukturális *pushback-gyakorlatára* mutatott rá, amelyet Lengyelország 2021 októberében jogszabályban is rögzített a Fehéroroszország által folytatott úgynevezett „hibrid háború”-ra adott válaszként. A rechtbank (bíró) véleménye szerint az ilyen nemzeti szabályozás nyilvánvalóan ellentétes az uniós joggal.
- 13 A Fehéroroszországgal közös külső határon megvalósuló jogsértések mellett a rechtbank (bíró) véleménye szerint hiteles forrásokból kitűnik továbbá, hogy kétségek állnak fenn a lengyel bíróságok függetlenségével kapcsolatban.
- 14 A rechtbank (bíró) most arra keresi a választ, hogy milyen terjedelemmel bír a kölcsönös bizalom elve, és azt szeretné megtudni, hogy ez az elv osztható-e

aszerint, hogy hol és milyen időszakban sértették meg a Chartát, mely alapvető jogokra vonatkozik e jogsértés, és mennyiben van jelentősége a felelős állam magatartásának.

- 15 A Charta és az EJEE nem állít fel rangsort valamennyi alapvető jogot illetően. A rechtebank (bíróóság) ennél fogva abból indul ki, hogy a kölcsönös bizalom elve megköveteli, hogy valamennyi alapvető jogot mindig és minden tagállam területén tiszteletben tartsák, és nem csupán azon menedékkérők tekintetében, akik a menedéjog iránti kérelmük megvizsgálásáért felelős tagállamba térnek vissza.
- 16 Amennyiben a Bíróság úgy értelmezi az uniós jogot, hogy az érintett kérelmező esetében kizárólag a Charta 4. cikke megsértésének kockázatát kell megvizsgálni, a rechtebank (bíróóság) ebből azt a következtetést vonja le, hogy a Bíróság ezáltal oszthatónak tekinti a kölcsönös bizalom elvét. Ebben az esetben a rechtebank (bíróóság) azt kéri a Bíróságtól, hogy pontosítsa az e tekintetben alkalmazandó jogalapot.
- 17 A központi jogkérdés az, hogy a bíróságoknak fel kell-e osztaniuk a kölcsönös bizalom elvét az átadás előtti és az átadás utáni bizalomra, valamint a visszatérő menedékkérők sajátos helyzetével kapcsolatos bizalomra és az összes alapvető jognak a felelős tagállam általi, valamennyi harmadik országbeli állampolgár tekintetében történő tiszteletben tartásával kapcsolatos bizalomra.
- 18 A határozat a „bizalmon” alapul, amennyiben jövőbeli eseményekre vonatkozó elvárásokról van szó. Ha ténylegesen megállapítást nyer, hogy a felelős tagállam nem tesz eleget az alapvető jogok tiszteletben tartásával kapcsolatos kötelezettségeinek, felmerül a kérdés, hogy ebben az esetben min alapul ez a bizalom.
- 19 Az első kérdés az, hogy annak megállapítása során, hogy a felelős tagállam súlyosan és rendszeresen megsérti harmadik országbeli állampolgárok több alapvető jogát, meg kell-e tiltani az e tagállamnak való átadást pusztán ezen okból. Némleges válasz esetén felmerül a kérdés, hogy az egymás közötti kölcsönös bizalomnak még kiindulópontként kell-e szolgálnia annak vizsgálata során, hogy a dublini rendelet 3. cikkének (2) bekezdése szerinti helyzet áll-e fenn.
- 20 A rechtebank (bíróóság) azt szeretné megtudni, hogy a Bíróság által a Jawo ítélet 82. pontjában használt „bánásmód a tagállamokban” kifejezést „a tagállamokban és/vagy a tagállamok által alkalmazott bánásmód”-ként kell-e értelmezni. Amennyiben e kifejezést – megszorítóan – „-ban”-ként, „a tagállam területén” értelemben kell értelmezni, ez megfosztja jelentőségétől a Charta 18. és 19. cikkét, valamint a dublini rendelet 3. cikkének (1) bekezdését. Ha ugyanis a menedékkérőket távol tartják a tagállamok területétől, akkor a „tagállamokban” nem lehet jogsértést elkövetni.
- 21 Úgy tűnik, hogy a dublini rendelet (32) preambulumbekkezdése arra utal, hogy az alapvető jogok tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettség akkor keletkezik,

amikor a menedékkérő a tagállamok (joghatósága, illetve) befolyása alá kerül, és nem csupán azt követően, hogy ténylegesen beutazott az Unióba. Az ettől eltérő értelmezés sérti a Charta és a dublini rendelet 3. cikke (1) bekezdésének hatékony érvényesülését, mivel a tagállam ebben az esetben kivonhatja magát a harmadik országbeli állampolgárral kapcsolatos felelőssége alól azáltal, hogy ténylegesen akadályozza annak beutazását.

- 22 Ezenkívül az átadás ellentétes lehet a dublini rendelet 3. cikkének (2) bekezdésével. E rendelkezés alkalmazása során meg kell vizsgálni, hogy milyen helyzetben lesz a kérelmező az átadását követően. A Jawo ítélet 82. pontja szerint, amely megfelel a dublini rendelet (32) preambulumbekzdésének, a nemzetközi védelmet kérő „személyekkel kapcsolatos bánásmódnak” meg kell felelnie többek között a Charta és az EJEE követelményeinek. Úgy tűnik tehát, hogy a kölcsönös bizalom elvének terjedelme és azon időszak, amelyben a tagállamoknak eleget kell tenniük kötelezettségeiknek, nem korlátozódik sem az átadást követő időszakra, sem pedig csupán a Charta 4. cikkének tiszteletben tartására.
- 23 A rechtbank (bíróság) azt szeretné megtudni a Bíróságtól, hogy mennyire szűken kell értelmezni a dublini rendelet 3. cikkének (2) bekezdését, és hogy csak a Charta 4. cikkének vagy az összes alapvető jog tiszteletben tartását figyelembe kell-e venni.
- 24 Ezenkívül a rechtbank (bíróság) pontosítást kér azon kérdés tekintetében, hogy az alapvető jogoknak az átadást követően történő megsértése kockázatának mértékét befolyásolják-e az átadást megelőzően a kérelmezővel vagy általában a harmadik országbeli állampolgárokkal szemben elkövetett jogsértések. A 2011/95 irányelvvel ellentétben ugyanis a dublini rendelet nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely szerint a korábbi üldöztetés egyértelműen alátámasztja, hogy a kérelmező félelme megalapozott.
- 25 A jelen ügyben az átadásra vonatkozó határozatot a felelősség elismeréséről szóló megállapodás megkötését követően fogadták el. A holland joggyakorlat ezáltal biztosítékot lát arra, hogy nem kerül sor a Charta 4. cikkének megsértésére. A rechtbank (bíróság) arra keresi a választ, hogy ez a Lengyelországban fennállóhoz hasonló helyzetre is vonatkozik-e.
- 26 E megállapodás fent említett holland értelmezése azt eredményezi, hogy a megállapodás tartalma és hatálya szélesebb körű, mint ahogy azt az uniós jogalkotó a dublini rendelet 18. cikkében előírta. E rendelkezés ugyanis biztosítja az átvételt vagy a visszavételt, a menedékjog iránti kérelem megvizsgálását azonban nem. A rechtbank (bíróság) ezért azt is kéri a Bíróságtól, hogy pontosítsa a felelősség elismeréséről szóló megállapodás hatályát.
- 27 Felmerül továbbá az a kérdés, hogy milyen jelentősége van a felelős tagállam magatartásának. A Bíróság ezzel kapcsolatban a Jawo ítélet 92. pontjában

kifejtette, hogy a hatóságok által tanúsított kelletlenség esetén az átadást kizáró hiányosságoknak „különösen jelentős mértéket” kell elérniük.

- 28 A rechtbank (bíróóság) megállapítja, hogy Lengyelországban jelenleg ilyen kelletlenség tapasztalható. Arra az esetre, ha a lengyel hatóságok a rechtbank (bíróóság) végleges határozatának meghozataláig megváltoztatják magatartásukat, a rechtbankban (bíróóság) felmerül a kérdés, hogy ez a mérték alacsonyabb-e abban az esetben, ha a hatóságok nem tanúsítanak kelletlenséget. Mindazonáltal a menedékkérő szempontjából csekély jelentősége van annak, hogy az alapvető jogainak megsértése a felelős tagállam vonakodásából vagy tehetetlenségéből ered-e. Jogi szempontból a harmadik országbeli állampolgárok – különösen ukránok – tömeges beáramlása és az ehhez kapcsolódó gyakorlati problémák is csak nehezen igazolhatják az alapvető jogok tiszteletben tartásával kapcsolatos uniós jogi kötelezettségek teljesítésének elmulasztását. A dublini rendelet 33. cikke mégiscsak „[a] korai előrejelzésre, a készülségre és a válságkezelésre vonatkozó mechanizmus[t]” tartalmaz a menekültek ilyen tömeges beáramlásának esetére. Lengyelország azonban nem aktiválta ezt a mechanizmust.
- 29 A C-254/21., C-228/21., C-297/21., C-315/21. és C-328/21. sz. ügyekben előterjesztett kérdésektől eltérően a rechtbank (bíróóság) kérdései olyan helyzetre vonatkoznak, amelyben az esetlegesen felelős tagállam az átadást megelőzően jelentős hiányosságokat mutat az alapvető jogok tiszteletben tartásával kapcsolatos uniós jogi kötelezettségei tekintetében, és ennél fogva nem a jogi követelmények keretében jár el, hanem megsérti azokat. A kérdések kizárólag arra a problémára vonatkoznak, hogy az átadást abszolút módon meg kell-e tiltani, másodlagosan pedig arra, hogy a felelős tagállam meghatározása során el kell-e tekinteni a kölcsönös bizalom elvének alkalmazásától, amennyiben az átadás előtt megsértik az alapvető jogokat, vagy jogsértéseket követnek el általában a harmadik országbeli állampolgárokkal szemben.
- 30 Ha az átadás nem eleve kizárt az említett körülmények között, felmerül az a következő kérdés, hogy a kérelmezőt átadni kívánó tagállam hivatkozhat-e a kölcsönös bizalom elvére, vagy az uniós jog szerint magának kell minden kétséget eloszlatnia azzal kapcsolatban, vagy valószínűsítene kell, hogy a Charta 4. cikkét nem sértik meg az átadást követően.
- 31 A 2017. február 16-i C. K. és társai ítéletre (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127) és az EJEB 2021. november 18-i M. H. és társai kontra Horvátország ítéletére (15670/18. és 43115/18. sz. ügyek, CE:ECHR:2021:1118JUD001567018) hivatkozva a rechtbank (bíróóság) azt szeretné megtudni a Bíróságtól, hogy abban az esetben, ha a kérelmező objektív bizonyítékokkal szolgál az alapvető jogoknak az átadást megelőzően elkövetett súlyos megsértésére vonatkozóan, az átadó tagállam feladata-e annak kizárása, hogy ezen átadás a Charta 4. cikke megsértésének valós veszélyével jár, és ennél fogva az Alapjogi Charta által biztosított alapvető jogoknak az átadást követő tiszteletben tartását illető minden komoly kétség eloszlatása.

- 32 A bizonyítási teher megfordulása megfelel a tagállamok kötelezettségeinek. Ezenkívül a tagállamok egyszerűbben eleget tehetnek e bizonyítási tehernek, mint a kérelmező. A felelősség elismeréséről szóló megállapodás már biztosítja, hogy a felelős tagállam eleget tesz a dublini rendelet 18. cikkéből eredő kötelezettségeinek. Ennek kiegészítéseként biztosítékokat lehetne kérni többek között az átadást követő befogadásra vonatkozóan, és vizsgálni lehetne, hogy mennyiben tartják tiszteletben e biztosítékokat. Mivel a menedékkérő maga nem kérhet biztosítékot a tagállamtól arra vonatkozóan, hogy az átadást követően nem sértik meg alapvető jogait, az az elv, amely szerint alapvető jogainak az átadást követő megsértése esetén a menedékkérőnek a felelős tagállam hatóságaihoz kell fordulnia, magában foglalja azt, hogy először el kell szenvednie e jogsértést, még akkor is, ha az átadó tagállamnak tudomása volt az alapvető jogok korábbi megsértéséről, vagy erről tudomással kellett volna bírnia. A rechtbankban (bíróság) ezért felmerül a kérdés, hogy a Lengyelországban fennállóhoz hasonló helyzetben az átadó tagállamnak egyedi biztosítékokat kell-e kérnie az olyan kérelmező számára, aki nem tudja valószínűsíteni, hogy fennáll alapvető jogai megsértésének veszélye.
- 33 Amennyiben a Bíróság úgy értelmezi az uniós jogot, hogy a Charta 4. cikkén kívüli más alapvető jogok korábbi megsértéseitől függetlenül a kölcsönös bizalom elve alapján nem terheli indokolási és vizsgálati kötelezettség az átadó tagállamot, felmerül a kérdés, hogy a kérelmező hogyan tudja valószínűsíteni, hogy az átadás ellentétes a dublini rendelet 3. cikkének (2) bekezdésével.
- 34 A rechtbank (bíróság) szeretné azt is megtudni, hogy milyen követelményeket és milyen mércét kell alkalmazni a kérelmező által azon féltelme alátámasztása céljából benyújtott bizonyítékokra vonatkozóan, hogy az átadását követően a Charta 4. cikkével összeegyeztethetetlen helyzetbe fog kerülni. A 118/2014/EU végrehajtási rendelet II. mellékletében ugyanis nem szerepelnek a dublini rendelet 3. cikke (2) bekezdésének és 17. cikke (1) bekezdésének alkalmazására vonatkozó bizonyítékok.
- 35 Figyelembe véve a dublini rendelet azon kiindulópontját, hogy – a kivételektől eltekintve – személyes megbeszélésre kerül sor annak meghatározása érdekében, hogy mely tagállam felelős, a kérelmezőnek a felelős tagállamban szerzett tapasztalatára vonatkozó nyilatkozatának relevánsnak kell lennie. E nyilatkozat ugyanis tartalmazhat arra utaló támpontokat, hogy a dublini rendelet 3. cikkének (2) bekezdése alapján meg kell tiltani az átadást, vagy hogy az a tagállam, amelynek meg kell határoznia a menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállamot, vállalja a menedékjog iránti kérelem megvizsgálását.
- 36 Amennyiben ez az értelmezés helyes, ez azt jelenti, hogy meg kell vizsgálni a kérelmező nyilatkozatának hitelességét. A rechtbank (bíróság) ennek pontosítását és arra vonatkozó tájékoztatást kér a Bíróságtól, hogy milyen követelményeket lehet támasztani a kérelmezővel szemben. Mindazonáltal a rechtbank (bíróság) véleménye szerint e követelmények nem lehetnek olyan szigorúak, hogy azok teljesítése lehetetlen legyen a kérelmező számára.

- 37 A dublini eljárásokban a menedékkérők korábbi tapasztalatai gyakran olyan „negatív tényállásokon” alapulnak, mint az eljáráshoz vagy a befogadáshoz való hozzáférés megtagadása. Különösen nehéz bizonyítani az ilyen típusú sérelem fennállását, annál is inkább, mivel erre vonatkozóan általában nem állítanak ki dokumentumot. Pontosítani kell tehát azt is, hogy milyen bizonyítékokkal támaszthatja alá a kérelmező azon állítását, amely szerint az átadás ellentétes a dublini rendelet 3. cikkének (2) bekezdésével, valamint hogy milyen követelményeket és milyen bizonyítási mércét kell alkalmazni a maga a kérelmező által tett nyilatkozatok tekintetében.
- 38 Tisztázni kell azt is, hogy terheli-e a tagállamokat a 2011/95 irányelv 4. cikkében szereplőhöz hasonló együttműködési kötelezettség, és hogy a Lengyelországban fennállóhoz hasonló helyzetben az átadó tagállamnak kell-e kompenzálnia a kérelmező bizonyítási helyzetét annak megvizsgálhatósága érdekében, hogy abból kell-e kiindulni, hogy az átadást követően megsértik a kérelmező alapvető jogait.
- 39 A rechtebank (bírság) rámutat továbbá arra, hogy nem igazán nyilvánvaló, hogy miként biztosítják hatékonyan Lengyelországban a bírósághoz való fordulás lehetőségét, mivel a *pushback* nem közigazgatási határozaton alapul, és az elkövetett jogsértések büntetlenül maradnak, mert a *pushback* jogszabály írja elő.
- 40 Ilyen körülmények között a kérdést előterjesztő bíróságban felmerül a kérdés, hogy hatékony jogorvoslat hiányában nagyobb bizonyítási terhet visel-e az átadó tagállam, és fokozottan meg kell-e győződnie arról, hogy az átadást követően nem sértik meg a kérelmező alapvető jogait.
- 41 A hasonló ügyek nagy számára tekintettel, amelyek elbírálása nem függeszthető fel a Bíróság döntéséig, a rechtebank (bírság) azt kéri, hogy a jelen ügyet a Bíróság eljárási szabályzatának 105. cikke szerinti gyorsított eljárásban bírálják el.